

Sygn. akt II CSK 639/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa T. D.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w N.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 czerwca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) na rzecz adwokat K. D. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, oddalając jej wniosek w pozostałej części

3) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda T. D. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 grudnia 2016 r., należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przesądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od Skarbu Państwa zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych w kwocie 200 000 zł, w związku z negatywnie przez niego ocenianymi warunkami odbywania kary pozbawienia wolności za handel narkotykami. Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 000 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 7 maja 2015 r., oddalając powództwo w pozostałej części jako wygórowane i nie znajdujące oparcia w ustalonym stanie faktycznym. Sąd Apelacyjny oddalił apelacje obu stron od tego wyroku.

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na drugiej przyczynie kasacyjnej, co wymagało wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni lub jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych

rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2012, I PK 144/12, niepubl., z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, niepubl., z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, niepubl. i z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08). Trzeba jednak zwrócić uwagę na niuansowanie oceny prawnej dokonywane w konkretnych sytuacjach przez sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy, wyłączające jakikolwiek automatyzm i sprawiające, że owa rozbieżność może mieć charakter pozorny. Uwagi te należy odnieść do wniosku powoda o przyjęcie skargi do rozpoznania motywowane występującą, w jego ocenie, w rozpoznawanej sprawie potrzebą wykładni art.24 k.c. i art.448 k.c. ze względu na nieprawidłową praktykę ich stosowania w podobnych sprawach. Wykładni wskazanych norm prawa materialnego w sprawach dotyczących roszczeń osób skazanych kierowanych przeciwko Skarbowi Państwa, związanych z warunkami odbywania orzeczonych kar pozbawienia wolności dotyczą liczne orzeczenia Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny szczegółowo wyjaśnił, z jakich przyczyn przyjął, przy ustaleniach stanowiących podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku, że powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie co do kwoty 2000 zł.

W tym stanie rzeczy należy uznać, że powód nie wykazał przytoczonej we wniosku przesłanki uzasadniającej przyjęcie jego skargi do rozpoznania, stąd orzeczono, jak w sentencji. Sąd Najwyższy przyznał pełnomocnikowi powoda z urzędu wynagrodzenie za pomoc udzieloną powodowi w postępowaniu kasacyjnym, oddalając dalej idący wniosek wobec niewykazania poniesienia przez pełnomocnika dalszych kosztów (wydatków). Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej znajduje oparcie w art. 102 k.p.c.